

سومین کنفرانس بین المللی فقه و قانون
(فقه، قانون و واقعیت‌های اجتماعی)

چکیده مقاله‌های

سومین کنفرانس بین المللی فقه و قانون

با عنوان: قانون و واقعیت‌های اجتماعی

مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی

نهم و دهم اسفند ماه ۱۳۹۶

(قم)

سرشاره	کنفرانس بین‌المللی فقه، قانون و اخلاق (سومین : ۱۳۹۶ : قم)
عنوان و نام پدیدآور	چکیده مقاله‌های سومین کنفرانس فقه قانون : فقه قانون و واقعیت‌های اجتماعی / مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی.
مشخصات نشر	ا.ق.م: شمس مشاهیر، ۱۳۹۶.
مشخصات	۱۷۶ ص.
شابک	978-600-96899-8-9
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	فارسی - عربی.
موضوع	قانون و اخلاق -- کنگره‌ها
موضوع	Law and ethics -- Congresses
موضوع	فقه (فقه) -- کنگره‌ها
موضوع	Legislation (Islamic law) -- Congresses
موضوع	سازم و حقوق -- کنگره
موضوع	Congresses -- Islamic law
موضوع	فقه -- کنگره‌ها
موضوع	Islamic law -- Congresses
شناسه افزوده	ایران. مجلس شورای اسلامی. مرکز تحقیقات اسلامی
رده بندی کنگره	۱۳۹۶/۲۴۷K / ۱۹
رده بندی دیویی	۱۱۲/۳۴۰
شماره کتابشناسی ملی	۵۱۰۱۰۳۲

چکیده مقاله‌های سومین کنفرانس فقه و قانون

به اهتمام: حسین گودرزی

مترجمان: حبیب الله قهرمانی، محمدناصر واعظی، علی شیرعلی

طراح جلد: حمیدرضا جهان‌نشاهی

تهیه: مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی

ناشر: شمس مشاهیر

نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ جلد

بها: ۲۵۰۰۰۰ ریال

نشانی: قم، خیابان سمیه، خیابان شهید رجایی، پلاک ۷۸؛ صندوق پستی: ۳۷۱۵۸۱۶۴۴۱

تمامی حقوق برای مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی محفوظ است.

فهرست مطالب

چکیده‌ها

محور اول: مبانی توحیدی و عقلی واقعیت‌های اجتماعی و فقه واقعیت‌های اجتماعی

ضرورت‌ها و راهکارهای توسعه‌ی سازش، قوانین الهی در جامعه از دیدگاه قرآن کریم..... ۱۴

جایگاه تقنین در حفاظت از فرهنگ و برابر پی‌رفت تکنولوژی..... ۱۶

نسبت «فقه» و «قانون» در نگاه عالمان دین..... ۱۷

زمینه‌های تشریع در اسلام: اخلاق یا اجتماع؟..... ۱۸

تجربه شامی: جدال برای حاکمیت قانون..... ۱۹

بررسی مفهوم قانون‌نشکنی و ستیز با دولت در جهان عرب و جهان اسلام: دلایل و راه حل‌ها..... ۲۰

ترابط قانون و شریعت از نگاه نومعتزلیان..... ۲۱

مناسبات «ارزش، قاعده، واقعیت» در اعتبار قاعده حقوقی..... ۲۲

به‌کارگیری ضمانت اجراهای مثبت، جهت اجرای کامل شریعت..... ۲۴

محور دوم: روش‌شناسی فقه پشتیبان قانون در قبال واقعیت‌های اجتماع

فقه واقع‌گرا زمینه‌ساز قانون نوگرا..... ۲۵

امکان سنجی علمی بهره‌گیری از قواعدی چون قیاس اولویت، ارتکاز عقلایی، احکام عقل

علمی و نظری... و در استنباط احکام واقعیت‌های اجتماعی در چارچوب نیاز به قانون..... ۳۱

تطبیق نظریه اضطرار در فقه امامیه بر اضطرار اجتماعی..... ۳۲

سیاست جنایی مبتنی بر فقه پویا و نقش آن در کارکرد قوانین بر اساس

واقعیت‌های اجتماعی ۳۳

بررسی چگونگی و چارچوب رعایت حکمت‌های احکام در قوانین مبتنی بر آن احکام ۳۴

امکان استنباط احکام واقعیت‌های اجتماعی در پرتو قواعد ۳۵

قانون وضعی و فقه اسلامی از تقاضا اجتهاد با هدف دفاع اجتماعی در برابر جرم

آداما، پیس بران ۳۶

اهداف شریعت و آثار آن در استنباط احکام واقعیت اجتماعی / پژوهشی تطبیقی ۳۷

عدالت به عنوان معیار فقهی و قانون و ارتباط آن با امنیت و ثبات اجتماعی ۳۸

دیالکتیک واقعیت و شریعت، بررسی فاعله ثابت و متغیر به مثابه الگوی نظام سازی در امر اجتماعی ۳۹

امکان‌سنجی علمی بهره‌گیری از متدولوژی‌های فقهی در استنباط احکام واقعیت‌های

اجتماعی در چارچوب نگاه نیر به قانون ۴۰

پارادایم حقوق زن در اسلام با رویکردی تبیینی (بررسی بنیادین، آسیب شناسی،

راه کارهای عملی ناظر به قانون گذاری) ۴۱

تقنین فقه معطوف به واقعیت اجتماعی؛ روش و استلزامات روشی ۴۲

مدل عملیاتی تقنین معطوف به واقعیت اجتماعی با الهام از اندیشه‌های نظامی از شهید صدر ۴۳

به کارگیری مقاصد شریعت در جهت استنباط احکام واقعیت اجتماعی ۴۴

محور سوم: بررسی فقهی، حقوقی آسیب اجتماعی فرا روی

استناد دولت‌ها در نقض تعهدات بین المللی به «اضطرار» از منظر حقوق مسئولیت

دولت و فقه شیعه ۴۵

فقرزدایی در بستر نظریه تبعیض مثبت در نظام حقوقی اسلامی ۴۹

نقش فقه و قانون در قبال عناصر معنایی محیط (باورها، ارزش‌ها و نگرش‌های مشترک) ۵۰

بررسی فقهی - تقنینی آسیب‌های اجتماعی فساد اداری ۵۲

نقش فقه در برابر آسیب‌های اجتماعی ۵۳

- چالش‌های اصل خانواده‌محوری در فقه و نظام قانونگذاری ایران ۵۴
- ضروریات اقتصادی در فقه اسلامی و اجرای آن در دوران معاصر ۵۵
- تطبیق‌های فقهی و قوانین وضعی در رابطه با پدیده‌ی تکدیگری (بررسی تحلیلی) ۵۶
- فرمان حقوق خانواده (۱۹۱۷) و رابطه آن با واقعیت ۵۷
- ناکمیت قانون ضامن ثبات و تعادل اجتماعی ۵۸
- اعتماد در سبب "انواع" جامعه ۵۹
- تحلیل حقوقی جامعه‌شناختی افشای اسرار در فضای مجازی ۶۰
- قاچاق کالا: پوشش‌هایی نناظر با واقعیات اجتماعی و در تلاقی با نظام تقنینی ایران ۶۱
- جامعه‌شناسی قمار "آلا؛"؛ و انگیزه کیفر در فقه و قانون ۶۳
- مبارزه با فساد اداری در پرتو اقتراح سیاست "حسابی" «حسبه در نظام اداری» ۶۵
- بررسی فقهی و حقوقی افشا رسانه‌ای ۶۶
- فقه و حقوق نرم: تهدیدها و فرصت‌ها ۶۷
- فواعد ورشکستگی در گردونه تحول (بررسی فقهی و قانونی) ۶۸
- دنیای مجازی قانونی و فقه مدار ۶۹
- مدل‌سازی عقلانیت تحول آفرین در بستر اجتماع با محوریت قانون ۷۰
- بررسی فقهی و حقوقی سوء رفتار با کودکان در لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان و جایگاه آن در اسناد بین المللی ۷۱
- بررسی فقهی - تقنینی فساد اداری در ایران به عنوان یک واقعیت اجتماعی ۷۲
- فرایند ورود فقه به واقعیت‌های اجتماعی ۷۴
- تعیینات اجتماعی فقه و قانون ۷۵
- سه‌گانه واقعیت، هنجار و ارزش ۷۷
- بررسی فقهی بحران اجتماعی اعتیاد مطالعه موردی (پاسخ فقه به استعمال مواد مخدر از دیدگاه متفکران اهل سنت) ۷۹
- بررسی فقهی - حقوقی حقوق شهروندی ۸۰

الملخصات

المحور الأول أبحاث وصفية وتحليلية للخوض في موضوع "الفقه والقانون والواقع الاجتماعي"

- ٨٤ ضوابط وسبل التمهيد لتطبيق القوانين الإلهية في المجتمع من منظور القرآن الكريم.....
- ٨٦ حقائق الحياة المعاصرة ومستلزمات التقنين.....
- ٨٨ العلاقة بين الفقه والقانون من وجهة نظر علماء الدين.....
- ٨٩ بحث مدى إمكانية قياس الأولويات، والارتكاز العقلاني في استنباط أحكام الواقع الاجتماعي.....
- ٩٠ التجربة الشامية مرآة في الواقع الاجتماعي.....
- قراءة في مفهوم مساحة القانون ومعاداة الدولة في العالمين العربي والإسلامي: الأسباب والحلول.....
- ٩١.....
- ٩٤ علاقة القانون والشريعة من وجهة نظر المعتزلة لجد.....
- ٩٥ العلاقة بين "القيم، القواعد والواقع" في ضوء أصول الفقه على القاعدة الحقوقية.....
- ٩٦ ضمانات التطبيقات الإيجابية أسلوباً لتطبيق "الشريعة بشكل كامل".....

المحور الثاني الحلول المنهجية لدعم الفقه والعقلاء في سبيل مساندة القانون إزاء الواقع الاجتماعي

- ٩٨ الفقه الواقعي والتمهيد لسن قوانين أكثر عصريّة.....
- ١٠٣ مطابقة نظرية الاضطرار في فقه الإمامية مع الاضطرار الاجتماعي.....
- فحص الإمكان العلمي لاستخدام قواعد مثل قياس الأولوية، والارتكاز العقلاني في أحكام العمل العلمي والنظري و... في استنباط أحكام الواقع الاجتماعي ضمن إطار الحاجة إلى قوانين.....
- دور إعداد وتنظيم سياسة جنائية مثبتية على الفقه في جعل القانون مشرفاً ومنحه أدلة ودوراً حيال الواقع الاجتماعي العنوان المقترح: السياسة الجنائية المثبتية على الفقه المتحرك ودورها في أداء القوانين على أساس الواقعيات الاجتماعية.....
- ١٠٧ كيفية وإطار مراعاة حكمة الأحكام في القوانين المثبتية على تلك الأحكام.....
- ١٠٩ إمكانية استنباط أحكام الواقع الاجتماعي في ضوء القواعد.....

- القانون الوضعي والفقه الإسلامي تكاملُ الاجتهاد للدفاع الاجتماعي ضد الجريمة التداوير
الاحترافية نموذجاً - ١١٠
- (مقاصد الشريعة وأثرها في استنباط أحكام الواقع الاجتماعي / دراسة مقارنة) ١١٤
- العدالة كنقطة التقاء بين الفقه والقانون، وصلتها بالاستقرار الاجتماعي ١١٦
- بذل الواقع والفقه.. دراسة قاعدة الثابت والمتغير كنموذج بناء نظام في الأمر الاجتماعي ١١٧
- الخصائص التي يمكن استخدامها مقاصد الشريعة في استنباط أحكام الواقعيات
الاجتماعية في إطار رؤية الحاجة إلى قانون ١١٩
- الإطار المرجعي لموقف المرأة في الإسلام في ضوء الفقه الشيعي (دراسة في الجذور
والآفات والحلول) (دراسة للتشريع) ١٢٠
- النموذج العملي للتشريع الخاص بالواقع الاجتماعي باستلزام أفكار الشهيد الصدر في
بناء النظم ١٢٦
- التقنين الفقهي في ضوء الواقع الاجتماعي استلزامات المنهجية ١٢٨
- توظيف مقاصد الشريعة لاستنباط أحكام الواقع الاجتماعي ١٢٩

المحور الثالث دراسة الواقع الاجتماعي المؤثر في القانون دراسة فقهية - قانونية (من زاوية تقوية الفقه كأداة قانونية مساندة صحيحة وفاعلة)

- تبرير الدول نقض المعاهدات الدولية بحجة الاضطراب من منظاري قبول المسؤولية
الدولة وفقه الشيعة ١٣٢
- القضاء على الفقر في إطار نظرية التمييز الإيجابي في النظام القانوني الإسلامي ١٣٣
- موقف الفقه والقانون تجاه الظواهر المعنوية (المعتقدات، القيم، الرؤى) ١٣٤
- دراسة فقهية قانونية عن الآثار المخربة للفساد الإداري على المجتمع ١٣٦
- دور الفقه في مواجهة المشاكل الاجتماعية ١٣٨
- التحديات التي تواجه مبدأ محورية العائلة في الفقه ونظام التقنين الإيراني ١٤٠
- "الضرورة الاقتصادية وتطبيقاتها المعاصرة" ١٤٢

- المقاربات الفقهية والقوانين الوضعية لظاهرة التسول (دراسة تحليلية)..... ١٤٣
- القانون العثماني للأحوال الشخصية س ١٩١٧ م وعلاقته بالواقع الاجتماعي..... ١٤٧
- سيادة القانون ضمان للاستقرار والتوازن الاجتماعي..... ١٤٨
- الإن في البرزخ بين القانون والمجتمع..... ١٥٣
- تحليل حقوقي وسوسيولوجي لجريمة إفشاء الأسرار في الفضاء الافتراضي..... ١٥٤
- تهريب الممنوع... دور مناهض للواقعيات الاجتماعية وفي ضوء النظام التشريعي الإيراني..... ١٥٥
- علم اجتماع تهريب الممنوع... دعامة العقوبات في الفقه والقانون..... ١٥٧
- مكافحة الفساد... دور اقتراح... الحسبة في النظام الإداري... الجنائية..... ١٥٩
- دراسة فقهية حقوقية انتقادية... إفشاء الأسرار إعلامياً..... ١٦٠
- الفقه والحقوق الناعمة... المناظر والمناظر في طاق الحقوق الدولية..... ١٦٢
- تطور قواعد الإفلاس (دراسة فقهية وقانونية)..... ١٦٣
- العالم الافتراضي المقيد بالقانون والفقه..... ١٦٤
- بناء نموذج عقلانية تطويرية على خلفية اجتماعية بمحورية الفقه والقانون..... ١٦٥
- سوء معاملة الأطفال في لائحة حماية الأطفال والأحداث والوثائق الدولية... دراسة فقهية - قانونية..... ١٦٦
- دراسة فقهية - تقنية للفساد الإداري في إيران باعتبار واقع اجتماعي..... ١٦٧
- عملية تدخل الفقه في الواقعيات الاجتماعية..... ١٦٩
- الوظائف الاجتماعية للفقه والقانون..... ١٧١
- دراسة فقهية لأزمة الإدمان الاجتماعية... دراسة حالة خاصة (جواب الفقه على تعاطي المخدرات من منظور مفكري أهل السنة)..... ١٧٢
- مثلث حقائق الواقع وقواعد السلوك والقيم..... ١٧٣
- دراسة فقهية - قانونية لحقوق المواطنة..... ١٧٦